

Metsäalan työalatoimikunnan vaaliohjeet työsuojeluvaltuutettujen vaalien järjestämiseksi ja työsuojelun yhteistoiminnan organisoimiseksi

1. Yleistä

Metsäalan työalatoimikunnan antamat vaaliohjeet perustuvat työsuojelun valvontalakiin (44/2006) sekä tes-osapuolten välisiin metsäalan työsuojeluyhteistoimintasopimuksiin.

Alan työsuojeluyhteistoimintasopimusten mukaan työsuojeluyhteistoiminnan organisaatio sovitaan ensisijaisesti paikallisesti ottaen huomioon työpaikan laatu, laajuus, työntekijöiden määrä ja tehtävien laatu sekä muut olosuhteet. Ellei muusta yhteistoimintamuodosta ole sovittu, työsuojeluyhteistoimintaa varten perustetaan työsuojelutoimikunta työpaikalle, jossa työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää.

Työalatoimikunta suosittelee yhteistoimintamuodon ratkaisemista nykyisessä työsuojeluorganisaatiossa ennen vaaleja.

2. Työpaikka

Työsuojelun valvontalain mukaan työpaikalla tarkoitetaan työsuojelua koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista eri työskentelypaikkojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta. Tätä kokonaisuutta johtaa työnantaja tai työnantajan organisaation puitteissa ratkaisu- ja toimeenpanovallan omaava virka- tai toimihenkilö.

Vaalin toimittamista varten osapuolten on aluksi määriteltävä yhteistyöyksikkö eli työpaikka, johon työsuojeluvaltuutettu varavaltuutettuineen valitaan.

Tämän määritelmän mukaisia työpaikkoja ovat esim. organisaation määrittämät vastuualueet, metsäosastot, hankinta-alueet ja muut vastaavat operatiiviset toiminnot, metsäkeskukset sekä metsänhoitoyhdistysten toiminta-alueet.

3. Vaalimenettely

3.1 Vaalien valmistelutoimet

Työsuojelun valvontalain ja työsuojeluyhteistoimintasopimusten mukaan työnantajan tai nimetyn työsuojelupäällikön on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin työsuojelua koskevan yhteistoiminnan järjestämiseksi.

Työpaikan toimihenkilö- ja metsätyöntekijä asemassa olevilla työntekijöillä on työsuojelun valvontalain mukaan oikeus valita keskuudestaan oma työsuojeluvaltuutettunsa ja kaksi varavaltuutettua.

3.2 Vaalitoimikunnat

Vaalitoimikunnaksi soveltuvat nykyiset työsuojelutoimikunnat.

Mikäli työpaikalla ei ole työsuojelutoimikuntaa, voivat työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö huolehtia vaalien toteuttamisesta.

Mikäli työpaikalla ei ole lainkaan työsuojeluyhteistoimintaelimiä, nimeävät työnantaja sekä metsätyöntekijä- ja toimihenkilöryhmät edustajansa vaalien valmistelua ja vaalitoimitusta varten.

Vaalitoimikunnalle ja -toimitsijoille korvataan ansionmenetys ja matkakustannukset siten kuin niistä on erikseen sovittu.

3.3 Vaalien ajankohta

Vaalit toimitetaan vaalivuoden marras-joulukuussa. Postiäänestyksessä vaalitoimikunta ilmoittaa äänestäjille ääntenlaskutilaisuuden ajankohdan. Hyväksyttäviä ääniä ovat kaikki ne äänet, jotka on toimitettu vaalitoimikunnalle

ennen ääntenlaskutilaisuutta. Vaalimateriaalin postituksen ja ääntenlaskutilaisuuden välisen ajan tulee olla vähintään kaksi viikkoa.

3.4 Vaalitapa

Vaalit on järjestettävä siten, että kaikilla työpaikan työntekijöillä on mahdollisuus ottaa siihen osaa.

Vaalit voidaan suorittaa työpaikalla, esim. työnantajan järjestämän koulutustilaisuuden yhteydessä tai postiäänestyksenä tai sähköisesti.

3.5 Äänioikeus ja vaalikelpoisuus

Äänioikeutettuja ovat kaikki äänestysaikana työpaikalla oppisopimus-, työ- tai virkasuhteessa olevat työntekijät ja toimihenkilöt. Myös sairaslomalla, vuosilomalla, osaaikaeläkkeellä, lomautettuina olevat tai muutoin työpaikalta tilapäisesti poissaolevat henkilöt ovat äänioikeutettuja.

Vaalikelpoisia ovat ensisijaisesti työpaikan vakinaiset työntekijät.

3.6 Luettelo äänioikeutetuista ja vaalikelpoisista henkilöistä

Työnantajan on toimitettava äänioikeutetuille luettelot, joista ilmenevät työpaikan kaikkien sekä toistaiseksi voimassa olevassa työ- tai virkasuhteessa olevien että määräaikaisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden nimet sekä erikseen luettelo toimihenkilöasemassa olevista henkilöistä. Äänestysluettelot on laadittava tilanteesta 20 vuorokautta ennen vaalien suorittamista.

Luetteloon merkitään aakkosjärjestyksessä ensin vakinaisten työntekijöiden nimet ja sen jälkeen määräaikaiset.

Mikäli henkilön työ- tai virkasuhde on alkanut luettelon laadinnan jälkeen, on hänen äänestäessään näytettävä toteen työsuhteensa.

3.7 Ehdollepano

Työsuojeluvaleissa työntekijät ja toimihenkilöt voivat suorittaa ehdollepanon vaalitoimikunnalle vähintään 20 vuorokautta ennen vaalia. Ehdollepano on tehtävä kirjallisesti ja siinä on oltava vähintään kolme (3) allekirjoittajaa samasta työpaikasta. Ehdollepanossa ei saa esiintyä poliittisia tai muita tunnuksia.

Ehdollepanot laaditaan muotoon: Kannatamme NN:n valitsemista ..... alueen ..... työsuojeluvaultuutetuksi.

Ehdollepano ei estä äänestämästä ketä tahansa nimiluetelossa ilmenevää henkilöä.

Vaalitoimikunta toimittaa aakkosjärjestyksessä olevan nimilistan ehdolle asetetuista muun vaalimateriaalin mukana äänestäjille.

3.8 Luetteloiden toimittaminen ja vaaleist ilmoittaminen

Luettelot ja ilmoitus vaalien toimittamisesta sekä ehdollepanot on toimitettava työntekijöille ja toimihenkilöille 14 vuorokautta ennen vaalitapahtumaa.

3.9 Vaalien yleiset ohjeet

Työsuojeluvaultuutetut ja -varavaultuutetut toimihenkilö- ja työntekijäryhmistä valitaan enemmistövaalilla suljetuin lipuin. Työpaikan työsuojeluvaultuutetuksi tulee eniten ääniä saanut henkilö ja varavaultuutetuksi seuraavaksi eniten ääniä saaneet äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä. Äänten mennessä tasan vaalitulos ratkaistaan arvalla.

Työsuojeluyhteistoimintaelimeen henkilöstöryhmiensä edustajiksi tulevat automaattisesti toimihenkilö- ja työntekijävaultuutettu.

Jollei työsuojelutoimikunnan jäsenmäärästä ja eri osapuolten edustuksesta muuta sovita, toimikunnan jäsenmäärä on neljä, kahdeksan tai kaksitoista sen mukaan kuin työpaikan laatu, laajuus ja muut olosuhteet edellyttävät. Jäsenistä neljännes edustaa työnantajaa sekä puolet sitä työntekijöiden tai toimihenkilöasemassa olevien työntekijöiden ryhmää, joka on näistä suurempi ja neljännes sitä ryhmää, joka on näistä pienempi.

3.10 Äänestäminen

Äänestyslippuja varten vaalipaikalla tulee olla vaaliurna, joka on sinetöity, lukittu tai muutoin varmistettu. Äänestäminen tapahtuu suljetuin lipuin. Kukin äänioikeutettu äänestää yhtä henkilöä.

Postiäänestystä varten vaalitoimikunta toimittaa äänestäjälle äänestyslipun lisäksi nimellä varustetun ja nimettömän kuoren. Äänestäjä sulkee äänestyslipun taitettuna nimettömään kuoreen ja lähettää sen toisessa, nimellä varustetussa kuoreessa vaalitoimikunnalle, jotta äänioikeus voidaan varmistaa ja tehdä merkintä luetteloon äänioikeuden käytöstä. Vaalisalaisuuden säilyttämiseksi äänestysliput sisältävät nimettömät kuoret pudotetaan vaaliurnaan ja avataan vasta ääntenlaskentatilaisuudessa.

Äänestyksen tapahtuessa sähköisesti on erityisesti pidettävä huolta vaalisalaisuuden säilymisestä kaikissa oloissa sekä noudatettava yhteistoiminnassa sovittuja vaalearia koskevia määräyksiä ja periaatteita.

3.11 Äänten lasku

Ääntenlasku aloitetaan työpaikkaäänestyksessä tai sähköisesti tapahtuvassa äänestyksessä äänestysajan päätyttyä ja postiäänestyksessä vaalitoimikunnan sopimana ja äänestäjille ilmoittamana ajankohtana. Hyväksyttäviä ääniä ovat vaalitoimikunnalle ennen ääntenlaskentatilaisuuksia toimitetut äänet.

3.12 Sopuvaali – Valinta ilman vaalia

Mikäli suostumuksensa antaneita ehdokkaita on asetettu vain yksi kuhunkin tehtävään ja varavaltuutettujen järjestys sovitaan, vaalitoimikunta vahvistaa kyseisen valinnan. Valinta voidaan suorittaa myös esimerkiksi vaalikokouksessa (kts. kohta 3.4), jos äänioikeutetut ovat yksimielisiä menettelytavoista ja valittavista henkilöistä. Vaalikokouksesta on ilmoitettava henkilöstölle 14 vuorokautta ennen kokousta. Sopuvaalilla tehdystä valinnasta on tehtävä pöytäkirja, joka asetetaan nähtäväksi henkilöstölle ja siitä toimitetaan jäljennös työnantajalle.

3.13 Valittujen toimikausi

Valittujen toimikausi on kaksi kalenterivuotta, ellei alakohteisessa sopimuksessa tai työpaikan työsuojelutoimikunnassa tai vastaavassa yhteistoimintamenettelyssä sovita pidemmästä enintään neljän kalenterivuoden pituisesta toimikaudesta.

3.14 Pöytäkirja ja äänestystuloksen ilmoittaminen

Vaalitoimituksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään vaalin toimittamisaika ja -paikka, vaaliin osallistuneiden lukumäärä, äänioikeutettujen lukumäärä sekä kaikkien vaalissa ääniä saaneiden nimet ja äänimäärät. Pöytäkirja varmennetaan vaalitoimitsijoiden allekirjoituksilla, minkä jälkeen jäljennös siitä toimitetaan työnantajalle. Vaalituloksesta ilmoitetaan henkilöstölle.

4. Valittujen ilmoittaminen työsuojeluhenkilörekisteriin

Valittujen työsuojeluhenkilöiden yhteystiedot (työsuojeluvaltuutetut ja -varavaltuutetut) ja työnantajan nimeämän työsuojelupäällikön nimi ilmoitetaan Työturvallisuuskeskukseen. Ilmoitus tehdään erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

22.3.2021